

Dosarul nr. 3ra-1031/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. Gr. Cazacu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Natalia Stamatov,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
către Natalia Stamatov împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei
Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana, terț Banca Comercială „Moldindconbank”
Societate pe Acțiuni cu privire la obligarea emiterii actului administrativ individual
favorabil, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 24 octombrie 2019 Natalia Stamatov a depus cerere de chemare în judecată în
procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale
și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana, terț Banca Comercială
„Moldindconbank” Societate pe Acțiuni cu privire la obligarea emiterii actului
administrativ individual favorabil, repararea prejudiciului moral și compensarea
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că conform instrucțiunii privind plata
drepturilor sociale prin intermediul instituțiilor financiare în baza sistemului electronic
de informație, aprobat prin ordinul Casei Naționale de Asigurării Sociale nr. 291-A din
9 decembrie 2015, plata drepturilor sociale se efectuează lunar, în numerar, pentru luna
în curs, în baza listelor electronice conform contractului încheiat între Casa Națională
de Asigurării Sociale și instituțiile financiare.

A menționat că, conform dispozițiilor pct. 19 din Regulamentul cu privire la modul
de plată a pensiilor stabilită în sistemul public de pensii și alocații sociale de stat,
aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 929 din 15 august 2006, plata pensiei prin
intermediul instituțiilor financiare se efectuează în baza cererii depuse de către
beneficiar la sucursala instituției financiare.

Reclamanta a specificat că de la data de 26 mai 2018 este beneficiară de pensie pentru limita de vârstă, iar la 5 iunie 2018 a depus cerere la sucursala „Mircea cel Bătrîn” al Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni, a primit cardul nr. 4028110017752152 pentru efectuarea plății pensiei, însă până în prezent plata pensiei nu este efectuată.

A afirmat că la nenumăratele adresări și cereri personale din 19 aprilie 2019 și 2 septembrie 2019, pârâții nu reacționează, solicitând neîntemeiat noi cereri personale fără teme juridic, încălcându-i astfel drepturile la asistență și protecție socială.

Reclamanta Natalia Stamatov a solicitat obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana să reia plata pensiei prin intermediul sucursalei „Mircea cel Bătrîn” al Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societatea pe Acțiuni; încasarea în mod solidar din contul pârâților a prejudiciului moral cauzat în sumă de 5 000 de lei.

La data de 24 februarie 2020 Natalia Stamatov a depus cerere cu privire la completarea acțiunii.

În argumentarea acesteia a invocat că timp de 21 luni nu primește pensia pentru limita de vârstă din vina Casei Teritoriale de Asigurării Sociale Ciocana și Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni, care având nenumărate adresări, refuză nejustificat transferurile pensiei la cardul bancar, din vina cărora a fost nevoită să vină în ședința de judecată pentru apărarea drepturilor, cheltuind suma de 65,49 de Euro pentru deplasarea pe cale aeriană din Larnaca-Chișinău-Larnaca.

Astfel, reclamanta a solicitat încasarea din contul pârâților a prejudiciului material în sumă de 65,49 de Euro, în lei moldovenești, precum și repararea prejudiciului moral în sumă de 5 000 de lei de la fiecare pârât.

Prin hotărârea din 17 august 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Natalia Stamatov. S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău, de a relua achitarea pensiei în beneficiul reclamantei Natalia Stamatov, începând cu data de 26 mai 2018. S-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale, Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana, mun. Chișinău, în beneficiul reclamantei Stamatov Natalia cheltuielile de judecată în sumă de 1 265 de lei. În rest, pretențiile au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

La data de 4 septembrie 2020, cu respectarea dispozițiilor art. 232 din Codul administrativ, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat cu apel nemotivat hotărârea instanței de fond, iar la 30 octombrie 2020 a depus motivarea apelului, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

La data de 10 septembrie 2020, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 din Codul administrativ, Natalia Stamatov, prin intermediul oficiului poștal, a depus cerere de apel nemotivat, iar la 5 noiembrie 2020 motivarea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea parțială a acesteia și emiterea deciziei de admitere a cerinței privind repararea prejudiciului moral.

Prin decizia din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Natalia Stamatov, s-a admis apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

s-a casat parțial hotărârea din 17 august 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, în partea pretențiilor privind respingerea reparării prejudiciului moral și admiterea cheltuielilor de judecată, și s-a emis în partea casată o nouă decizie, prin care: s-a respins ca neîntemeiată pretenția reclamantei Natalia Stamatov privind încasarea cheltuielilor de judecată și s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Natalia Stamatov, în partea pretenției privind repararea prejudiciului moral. În rest, hotărârea din 17 august 2020 a Judecătorei Chișinău sediul Râșcani, în partea obligării de reluare a achitării pensiei, a fost menținută fără modificări.

Întru consolidarea soluției instanța de apel a reținut că instanța de fond a ajuns la concluzia corectă despre temeinicia pretenției reclamantei privind obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ciocana să reia plata pensiei prin intermediul sucursalei „Mircea cel Bătrîn” al Băncii Comerciale „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni. Or, Casa Națională de Asigurări Sociale neîntemeiat a invocat în răspunsul la cererea prealabilă a reclamantei, că cererea privind reluarea achitării pensiei pentru limită de vârstă poate să fie depusă numai personal de către beneficiarul pensiei, or, o astfel de cerere poate fi depusă inclusiv și de reprezentantului desemnat prin procură.

Cât privește cerința reclamantei de compensare a prejudiciului moral, instanța ierarhic inferioară a notat că, despăgubirea morală nu poate constitui la caz obiectul examinării, întrucât prin prisma prevederilor art. 60 alin. (3) din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 167 alin. (4) din Codul administrativ, astfel de pretenție poate fi formulată în prealabil doar din momentul soluționării definitive, deci executorii, a unor pretenții de bază. Or, obligația constituțională de a repara prejudiciu revine statului, adică în primul rând autorității publice-pârâte, care încă nu a pierdut un proces judiciar. Reclamanta nu a ținut cont de faptul că abia după anularea retroactivă a unui act administrativ/recunoașterea ilegalității acțiunilor autorității publice de către instanța de judecată, autoritatea publică trebuie să se conformeze hotărârii judecătorești, inclusiv prin achitarea prejudiciilor convenite reclamantului. Dacă acest lucru nu se întâmplă implicit, justițiabilul este în drept să ceară prejudiciu, în ordine prealabilă, apoi prin adresarea în instanță.

Deci, referitor la pretenția de compensare a prejudiciului moral, instanța de apel a stabilit că sunt aplicabile prevederile art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, conform cărora, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special, când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17, circumstanțe de care prima instanța nu a ținut cont.

Ce ține de pretenția reclamantei de compensare a cheltuielilor de judecată suportate în prezentul proces – 65,49 de Euro, cu titlu de cheltuieli de transport pe ruta Larnaca-Chișinău-Larnaca, instanța de apel a considerat că cheltuielile suportate de Natalia Stamatov la achitarea biletului de călătorie Larnaca – Chișinău – Larnaca, nu poate fi apreciat la caz ca cheltuieli de judecată. Or, cu toate că Natalia Stamatov a participat la ședința de judecată din 24 februarie 2020, biletul de călătorie a fost cumpărat pentru perioada 21 februarie 2020 – 28 februarie 2020. Iar, în astfel de circumstanțe nu se dovedește faptul că apelanta a suportat cheltuielile de transport anume pentru a se prezenta în ședința de judecată, dar nu în alte scopuri.

Prin urmare, instanța inferioară a conchis că prima instanță greșit a conchis despre temeinicia pretenției reclamantei de compensare a cheltuielilor de judecată, or, reclamanta nu a dovedit că cheltuielile de transport au fost suportate anume în legătură cu prezentarea sa în instanță, dar nu din alte motive personale.

La data de 15 iulie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Natalia Stamatov a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 6 octombrie 2021 motivarea recursului, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel cu menținerea în această parte a hotărârii instanței de fond.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, recurenta a menționat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, o consideră ilegală și neîntemeiată.

A menționat că constatarea instanței inferioare precum că nu se dovedește faptul că apelanta a suportat cheltuieli de transport anume pentru a se prezenta în ședința de judecată, dar nu în alte scopuri, este absolut absurdă și nu este argumentată de instanță.

A notat că la adoptarea deciziei instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând astfel dispozițiile art. 130 din Codul de procedură civilă și drepturile de recuperare a cheltuielilor de transport prevăzute de art. 90 lit. d) din Codul de procedură civilă.

În drept, și-a întemeiat cererea de recurs în baza dispozițiilor art. 90 lit. d), 117-119, 130, 239, 429-431, 432 alin. (2) lit. a), c), 442, 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, art. 6 alin. (1) CEDO.

Prin referința depusă la 26 octombrie 2021, Banca Comercială „Moldindconbank” Societate pe Acțiuni a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de către Natalia Stamatov.

Până la examinarea admisibilității cererii de recurs, Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ciocana nu și-au valorificat drepturile de a depune referință.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 15 iunie 2021, însă date privind notificarea dispozitivului deciziei la dosar nu există.

Totodată, decizia motivată din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentei la data de 16 septembrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție/livrare anexat la materialele cauzei (f.d.189).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Natalia Stamatov, s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Natalia Stamatov, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Natalia Stamatov.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Natalia Stamatov, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu